

N:o 66.

Af Herr **Bennich, Nils Axel Gustafsson**, angående förändrad organisation af Läns-styrelsernas kassaförvaltning.

Vid sistlidne Riksdag tillät jag mig att i en hos Ridderskapet och Adeln väckt motion (N:o 73) fästa uppmärksamheten å de, enligt min tanke, många och viktiga skäl, som påkalla tidsenligare anordningar i afseende å Statsverkets kassaförvaltning, än de från en förgången tid bibehållna och då af omständigheternas kraf icke blott rättfärdigade utan oundvikligt betingade. Jag sökte göra tydligt, att Statsverket, äfven det, kunde och borde till egen och allmänna rörelsens fördel tillgodogöra sig de tjänster ett öfver landet utbredd, ordnad och af Statsmyndigheterna kontrolleradt bankväsende erbjuder. Jag var nemligen af den mening, att det icke kan vara klokt och nyttigt för Statsverket att åsidosätta den hushållning med egna medel, den sparsamhet i förvaltningskostnader och den trygghet emot förluster, som hvarje förständig enskild affärsman vet att tillgodogöra sig genom öfverlåtande af sin kassaförvaltning åt i hans ort befintlig bankinrättning, vare sig Riksbanken, dess Afdelningskontor, Filialbank eller Enskild bank. — Icke blott de fördelar Statsverket för egen del borde hemta af besparade förvaltningskostnader, beredd räntevinst och be tryggad säkerhet, utan äfven allmänhetens fördel af en jemnare cirkulation af landets rörelsekapital och ingalunda minst det inflytande, Statsverkets exempel af klok hushållning borde utöfva, syntes mig starkt mana till vidtagande af en sådan förändring. — Då jag emellertid icke vågade tilltro mig förmåga att förutse hvilka svårigheter, som möjligen kunde möta ett fullständigt genomförande på en gång af den antydda förändringen, men jag deremot ansåg mig med visshet kunna påstå, att samma förändring, sedan hvarje residensstad i Riket nu mera har minst en bankinrättning, väl låte genomföras sig i afseende å den del af Statens kassaförvaltning, som för närvarande ombesörjes af landtränterierna, framställde jag det förslag att Rikets Ständer, derest den i sig sjelf enkla frågan då icke kunde till slutligt afgörande företagas, åtminstone måtte

besluta en underdånig hemställan, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till nästföljande Riksdag öfverlemna förslag till indragning af samtliga landtränterierna med öfverflyttande af deras kassaförvaltning på bankerna, och att emellertid ledigblifvande landträntermästarejänster måtte endast efter förordnanden tillsvidare bestridas.

Denna motion remitterades till Allmänna Besvärs- och Ekonomi-Utskottet, hvilket i Betänkande (N:o 35) i så måtto understödde förslaget att Utskottet hemställde,

»att Rikets Ständer måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande om icke de Statens medel, som för närvarande ingå till och förvaras i landtränterierna, kunde genom insättning i bankerna göras fruktbarande och för allmänna rörelsen tillgängliga samt, i händelse en sådan anordning skulle befinnas lämplig, i nåder låta utarbета samt till Riksdagen öfverlemna förslag till de bestämmelser, — så väl i fråga om förändrad organisation af länsstyrelsernas kassaförvaltning, som i andra hänseenden, — hvilka för ändamålet pröfvas nödiga».

Ridderskapet och Adeln samt Preste-Ståndet afslogo denna Utskottets hemställan, hvilken åter bifölls af Borgare- och Bonde-Stånden.

Den sålunda fallna frågan tillåter jag mig att nu åter upptaga, emedan den, enligt min öfvertygelse, är af stor vikt icke blott för Statsverket och för den allmänna rörelsen, utan äfven för befrämjande af den bättre hushållning och sparsamhet, som är på väg att bland folket utveckla sig och som, icke genom förmynderskap, men genom föresyn från Statsförvaltningens sida kan gifvas rätt kraftig och välgörande uppmuntran.

Ehuru jag fortfarande hyser den mening, att det af mig vid sistlidne riksdag framställda förslag är både utförbart och ändamålsenligt, åtnöjer jag mig gerna med den modifierade form Ekonomi-Utskottets omförmälda Betänkande gaf åt den af mig ifrågasatta underdåniga skrifvelse, och detta så mycket heldre, som jag ingalunda betviflar, att resultatet af den derigenom begärda utredning skall i hufvudsak blifva det af mig åsyftade.

Under åberopande i öfrigt af de tillförene i ämnet anförda skäl, hemställer jag således vördsamt att Riksdagen måtte besluta en sådan underdånig skrifvelse, som Ekonomi-Utskottet i sitt Betänkande N:o 35 vid sistlidne riksdag tillstyrkte.

Stockholm den 29 Januari 1867.

A. G:son Bennich.